

SVE VIŠE ŽENA U SRBIJI ODLU

SRPKINJE POSTAJU MUŠKARCI

Žena koja postaje muško u sebi ima više agresije nego muškarac koji postaje žena, zato se jači pol teže odlučuje na ovaj korak

ANA VUŠOVIĆ MARKOVIĆ
ana.vusovic@srpskitelegraf.rs

U Srbiji je u poslednje četiri godine o trošku države samo šest muškaraca operisano i prešlo u nežniji pol, a čak 19 žena otišle su pod nož kako bi prešle u jači pol.

Na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja od 2013. godine obavljaju se i operacije promene pola.

ŽENE ODLUČNIJE

- Od tada do danas obavljeno je ukupno 25 operacija. Više žena podnosi zahtev za operaciju, pa je tako u 2016. bilo čak sedam onih koje su prešle iz ženskog u muški pol, a samo jedan iz muškog u ženski. Od početka 2017. obavljena je po jedna od obe operacije - kažu u Repu-

bličkom fondu za zdravstveno osiguranje.

Naše žene sve više postaju muškarci jer su „Srbi loši u krevetu“, smatra prof. dr Aleksandar Milošević, seksolog, urolog i član Komisije za promenu pola.

- Srpkinje su nezadovoljne u krevetu jer Srbi oduvek glume šmekere i mačoo muškarce, ali su loši u seksu. To, između ostalog, utiče i na žene da sve više postaju muškarci. Tu je i ekonomska situacija jer u našem društvu muškarci mnogo bolje prolaze u karijeri, pa ne čudi da žene hoće da menjaju pol. Ipak, želja i potreba za promenom pola jednaka je i kod jednih i kod drugih kad su u pitanju ovi poremećaji. Žena koja postaje muško, doduše, u sebi ima više odlučnosti i agresije nego muškarac koji postaje žena, zato

**DR MILOŠEVIĆ:
NAŠE ŽENE SVE
VIŠE POSTAJU
MUŠKARCI JER
SU SRBI LOŠIU
KREVETU**

je njih manje i teže se odlučuju na ovaj korak - objašnjava prof. dr Milošević.

NIJE TABU

Da promena pola u Srbiji odavno nije tabu, smatra prof. dr Miroslav Dorđević, jedan od vodećih hirurga u svetu, koji uradi oko 500 re-

HELENA - NAJPOZ

U operacionu salu ušetala sam kao na plažu jer sam bila čvrsto rešena da budem kompletna žena, priča major u penziji Helena, čijom je životnom pričom javnost u Srbiji bila šokirana kada je pre dve godine objavila da je transrodna. Više od 20 godina Helena je bila pripadnik Vojske Srbije, sve dok nije na VMA rekla da želi da svoj pol prilagodi svom rodu, kada joj je ponudeno da ode u penziju. Bez obzira na predrasude u Srbiji, Helena je posle burnih

ŽENJE SE ZA PROMENU POLA

35

ODSTO CENE
OPERACIJE POKRIVA SE
KROZ PARTICIPACIJU,
OSTALE DVE TREĆINE
POKRIVA RFZO

konstruktivnih operacija godišnje.
- Skoro da nema dela naše zemlje u kojem stanovništvo nije upoznato sa ovim problemom. Postoji razlika u prihvatanju ovih osoba i njihovom uključivanju u javni život, naročito u malim sredinama. Transseksualizam može da se komplikuje drugim psihološkim poremećajima i narušavanjem organskih sistema, zato je potrebna stalna težnja da se iznalaze nova i bolja rešenja da se ovim osobama pomogne. Podrška porodice i okoline, pomoć psihijataru, psihologa i endokrinologa pomaže mladim osobama da prevaziđu problem - kaže prof. dr Đorđević.

kom smislu čini ženom sad je tu i funkcionalan je. Sreća je neizmerna - kroz osmeh priča Helena.

NATIJI TRANSSEKSUALAC U SRBIJI

rasprava, neverice i borbe sa bivšom suprugom i četvero dece danas u odličnim odnosima.
- Pre operacije, koja je obavljena 23. maja 2016, osećala sam neku dozu treme, jer uvek postoji rizik. Ipak, bila sam uverena u stručnost našeg tima s profesorom Miroslavom Đorđevićem na čelu. Bila sam psihički pripremljena na fizički bol. Ova operacija je jedna od najznačajnijih stvari u mom životu jer taj glavni atribut koji vas u fizič-

kom smislu čini ženom sad je tu i funkcionalan je. Sreća je neizmerna - kroz osmeh priča Helena.

Kriterijumi za operaciju

- Da bi o trošku zdravstvenog osiguranja mogla da promeni pol, osoba mora da je:
- starija od 18 godina
- postavljena i potvrđena dijagnoza transseksualizma (F64.0)
- potvrda dva psihijatra nakon praćenja od dve godine i
- hormonske pripreme
- potvrda endokrinologa da je na supresivno-supstitucionoj hormonskoj terapiji najmanje godinu dana
- odgovarajuće laboratorijske nalaze i izveštaji o pregledu urologa/ginekologa

Cene usluge

Žensko u muško 202.304 din.
Muško u žensko 205.469 din.
Operacije koje se izvode kod stranih pacijenata
2.000-8.000 evra

Operacije o trošku RFZO

Godina	Broj operacija	Žensko u muško	Muško u žensko
2014.	6	3	3
2015.	9	8	1
2016.	8	7	1
2017.	2	1	1*

* (podaci od 24. 2. 2017)